

Hold

június – július

Észlelő	R	L	HK	F	Műszer
Babolcsai Tamás (Balatonkenese)	1	1	-	-	5 T
Egri Sándor (Debrecen)	1	1	-	-	5,6 T
Farkas István (Budapest)	-	-	-	2	15 T
Fekete János (Felsőzsolca)x	2	2	-	-	6,3 L
Földesi Ferenc (Veszprém)	1	1	-	-	27 T
Fülöp József A. (Bóly)	4	4	-	-	10 T
Glász Gábor (Környe)	-	-	5	-	15 T
Görgei Zoltán (Tamási)	4	4	-	-	4,3 L
Győri János (Héhalom)	-	-	7	-	20 T
Iványi Tamás (Ivád)	6	6	18	-	6 L
Jurek Zoltán (Debrecen)x	2	-	-	-	7x50 B
Kocsis Antal (Balatonkenese)	2	3	8	-	5 L
Réti Lajos (Győr)	-	-	-	13	10 T
Szabó Rita (Balatonfűzfő)	-	1	-	-	5 L
Szántó Szabolcs (Hidas)	1	1	-	-	15,5 T
Szentmártoni István (Bóly)x	1	1	-	-	9 T
Tóth Krisztián (Dunakeszi)x	2	2	-	-	20 T
Tóth Tamás (Budapest)x	1	1	-	-	5,7 L
Tüdös Balázs (Budapest)x	1	1	-	-	6 L
Vécsei Attila (Nagykőrös)x	1	1	-	-	6,3 L
Vicián Zoltán (Héhalom)	3	3	7	-	20 T
Vimláci László (Budapest)	1	1	4	-	5 L

Összesen: 21 észlelő 126 megfigyelést végzett.

Rövidítések: R=részletrajz, L=szöveges leírás, HK=holdkráter keresztmetszet, HF=holdfázis, F=fotografikus észlelés, T=tükrös távcső, L=lencsés távcső, S=légköri nyugodtság, T=légköri átlátszóság. Az észlelő neve után álló "x" új megfigyelőre utal.

Az ismételten rekordszámú beszámoló bizonyítja a holdészlelés népszerűségét. A listán szereplő 7 új észlelő pedig főleg a ráktanyai megfigyelőtábor eredményességét tanúsítja. Sokan ismerkedtek meg itt az észlelés gyakorlatával, bebizonyosodott, hogy első alkalommal is lehet szép és értékelhető rajzokat, leírásokat készíteni.

Farkas István két kitűnő, nagy felbontású felvétellel jelentkezett, melyeket egy későbbi fotómellékletben kívánunk bemutatni. További jó hír, hogy Szabó Sándortól megkaptuk a Dracohoz régebben beérkezett holdészlelési anyagot, így adatbázisunk jelentősen bővült. Ezúton is köszönjük a gazdag anyagot! Újabb fordítások készültek el Farkas Ernő, Fülöp József és Lendvai József (Veszprém) jóvoltából. Remélhetőleg valamilyen módon sikerül megoldani a fordítások sokszorosítását. Ezúton is kérjük olvasóinkat, hogy aki ebben az ügyben segíteni tud, jelentkezzen a rovatvezetőnél. Most pedig lássuk szokásos válogatásunkat régebbi és újabb észlelésekből.

Szöveges leírások

Lohrmann - Hevelius - Cavalerius -68°W , $+02^{\circ}\text{N}$ 34/118/64 km átmérő

1988.06.27. 21:30-21:45 UT HF= $13^{\text{d}}12^{\text{h}}31^{\text{m}}$ 63/840 refraktor S= 5 T= 3
150x: Szép kráterhármas a Ny-i holdperemhez közel, így alakjuk erősen torzult. Az É-on és D-en látható Cavalerius és Lohrmann magas sáncfalú kráterek. A Hevelius kráterfala alacsonyabb (átmérője is nagyobb). A központi csúcs jól látható, tőle Ny-ra egy kisebb kráter (az F jelű). Magán a kráterfalon is látható egy kis becsapódás nyoma (B jelű kráter). Nagyon szép, feltűnő látványt nyújt ezzel a nagytással! (Fekete János)

Riccus - Rabbi Levi - Lindenau -24°E , -11°S 71/81/53 km átmérő

1988.07.19. 18:40-19:00 UT HF= $05^{\text{d}}21^{\text{h}}07^{\text{m}}$ 200/1500 refraktor S=5 T=4
180x: A terminátor a R. L. Ny-i falánál van, így ez a három közepes méretű kráter alacsony megvilágítási szögben látszik. A L. északon látható, a körtől alig eltérően kissé elliptikus, belsejét szinte teljesen árnyék fedi, még központi csúcsát sem éri fény. A R. L. Ny-i falának belső részét éri megvilágítás, így ez ívelten látszik. Tőle DK-re látszik a R., Ny-i falának belsejét szélesebben éri megvilágítás. A kráterperemen láthatóak az M, B, A és H jelű kis kráterek, belül pedig csak egyetlen kis kráter láttam. A R. krátertől a R. L. ÉK-i külső falán át a L.-hoz egy ívelt "fal" látszik, ez fényes, mert K-ről éri a megvilágítás, de É-i végénél (a L.-tól D-re) sötét árnyékot vet. (Tóth Krisztián)

Capella - Isidorius $+35^{\circ}\text{E}$, -08°S 45/39 km átmérő

1988.07.19. 18:31-18:56 UT HF= $05^{\text{d}}21^{\text{h}}03^{\text{m}}$ 63/840 refraktor S= 7 T= 4
84x: Feltűnő, szép kráterpár a Theophilus krátertől ÉK-re. A C közepes méretű kráter, szép központi csúccsal. Belső kráterfala feltűnően fényes. A kráter alakja közel kör. Hozzá kapcsolódik Ny felé a kisebb, elliptikusnak tűnő I kráter. Belsejében az ÉNy-i részen jól látható az A jelű kráter. A kráterek körüli hegyvidéken sok részlet, több kisebb kráter és kiemelkedés látható. (Szánthó Szabolcs)

Alpesi-völgy (130 km hosszú)

1988.06.21. 19:00 UT HF= $07^{\text{d}}09^{\text{h}}46^{\text{m}}$ 250/3000 reflektor S= 9 T= 5
300x: Ennél a fázisnál talán a legszebb alakzat! Hosszú és széles, feltűnő repedés az Alpok hegláncán. Körülötte nagyon sok kis hegycsúcs, kiemelkedés és árnyalatkülönbség látszik, amit rajzban visszaadni lehetetlen. Már 150x-essel is sejthető a völgy alján húzódó kis vékony, sötét rianás! 300x-ossal biztosan látszik, mint kanyargó, ide-oda csavarodó völgyecske. Hosszú, de nem éri végig a völgyet. A völgy közepe táján látható egy domszerű kiemelkedés. A D-i fal kis árnyékot vet, amely szakadozott, ezt sajnos nem tudom visszaadni a rajzon. A K-i vége előtt a D-i oldalon látható a Trouvelot kráter, amelynek belsejét 2/3 részben árnyék fedi. Ettől Ny-ra van még egy kiemelkedés, mely szintén domszerű, és erős árnyékot vet. A völgy K felé fokozatosan vékonyodik. Ny-on a vége előtt nagyon elvékonyodik, majd ismét kiszélesedik. (Vicián Zoltán)

Kant kráter

+20°E, -11°S 32 km átmérő

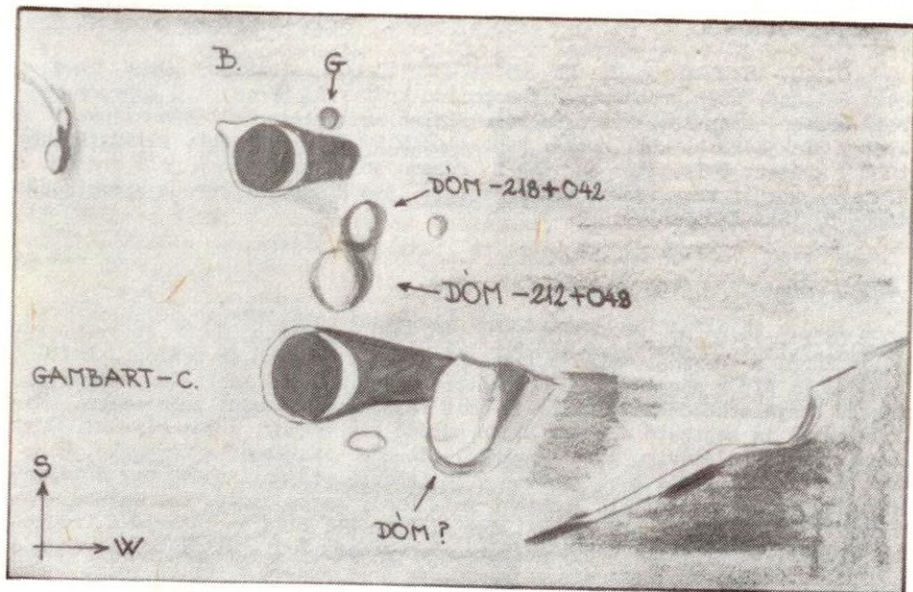
1988.07.20. 20:19-20:35 UT HF= 06^d22^h42^m 50/540 refraktor S= 8 T= 3
140x: Gyorsan kellett rajzolnom, mert a Hold lenyugvóban volt. Feltűnő, de nem túl nagy kráter az ismert Theophilustól Ny-ra. A központi csúcs viszonylag nagy, de méretéhez képest nem feltűnő. Csupán gyenge árnyék figyelhető meg rajta. A Kant 60%-a árnyékkal fedett. Az árnyék sötét, széle főleg D-en elmosódott. A fal magas, közepes szélességű. Kifelé vetett árnyéka jóval keskenyebb. Az aljzat tehát mélyebben van környezeténél. Maga a kráter kissé megnyúlt É-D irányban. Hosszan elnyúló, lapos tetejű, keskeny dombszerű képződmény található tőle D-re. A környéken látszanak még a Cyrellus-B, Kant-B és E jelű kráterek. (Fülöp József)

Rutherford kráter

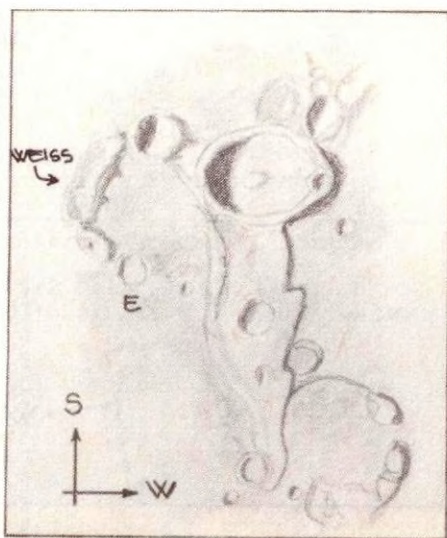
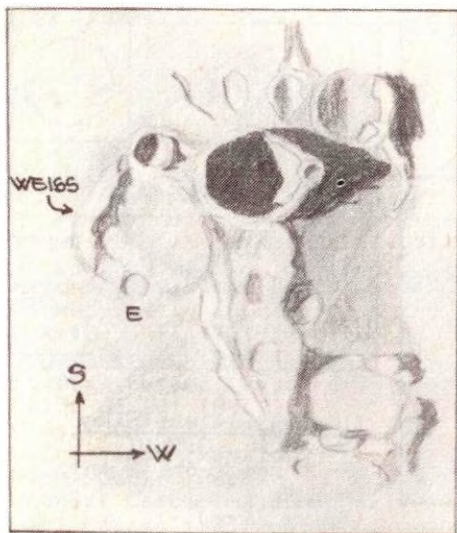
-12°N, -61°S 48x54 km átmérő

1988.07.23. 20:09-20:37 UT HF= 09^d22^h44^m 50/540 refraktor S= 8 T= 3
135x: Könnyen látható, nagy, feltűnő objektum a Clavius DK-i ívének. A Clavius DK-i pereme mintha hiányozna és a helyén ülne a Rutherford. Mély kráter, magas, meredek fallal, nagy központi csúccsal. Délre az egyenetlen hegyvidék, É-ra a Clavius belső talaja határolja. Annak ellenére, hogy a terminátor kb. kráterátmérőnyire már túlhaladta, kb. 50%-a árnyékban van, amiből a központi csúcs emelkedik ki és vet árnyékot maga is. A kráterfal látható részén sötét csík fut körbe, elválasztva a felső harmadot a többitől. (Vimláci László)

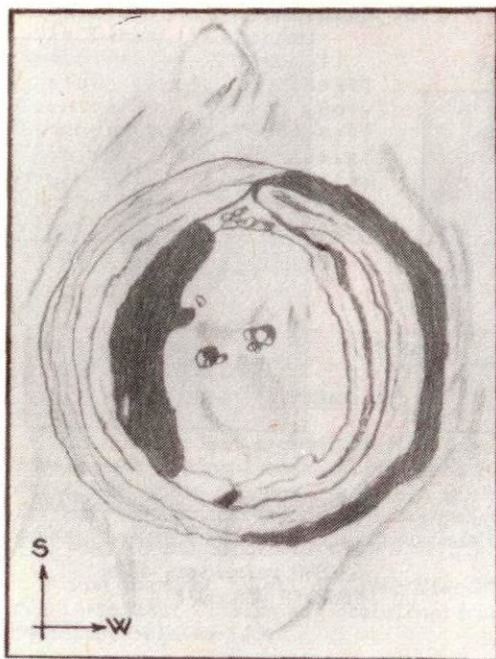
KOCSIS ANTAL

Gambart-B és C valamint a köztük levő dömök. 1988.05.24. 19:58 UT, 50/540 refr. 135x, S= 8, T= 4-3,5 (Kocsis Antal, Balatonkenese)

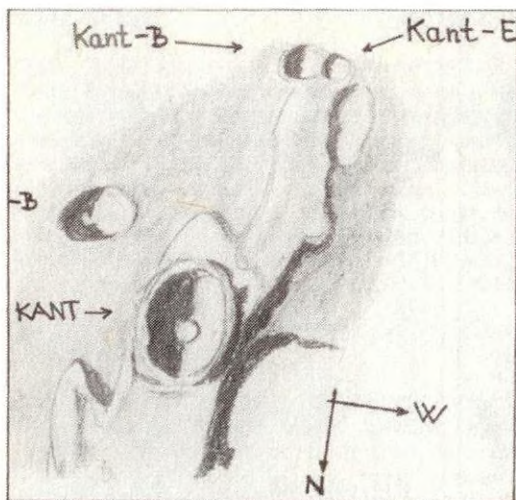
Cichus kráter (balra) 1988.07.23. 20:06 UT, HF= 9 nap 22 óra 13 perc,
100/900 reflektor, 180x, S= 7, T= 5 (!); (jobbra) 1988.07.24. 19:18 UT,
100/900 reflektor, 180x, S= 6, T= 5. (Fülöp József)

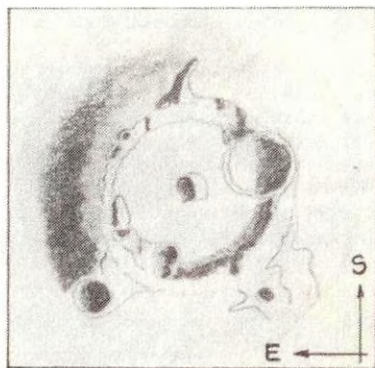
Copernicus 1988.07.23.
20:55 UT, HF= 9 nap 23 óra
2 perc, 250/3000 reflektor,
200x, S= 8, T= 4.
(Vicián Zoltán)

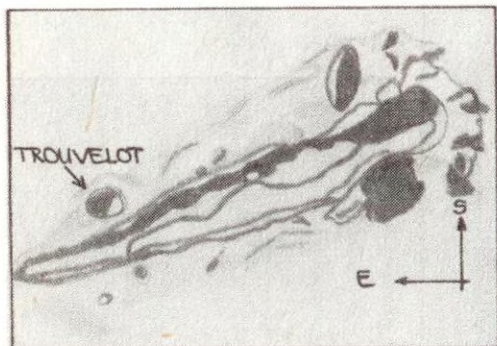
Capella-Isidorius
1988.07.19. 18:56 UT
HF= 5 nap, 21 óra, 3 perc
63/840 refraktor, 84x
S= 7, T= 4.
(Szántó Szabolcs)

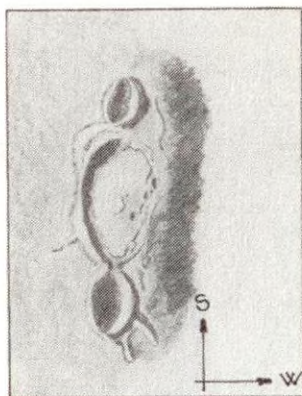
Kant kráter 1988.07.20. 20:35 UT
 HF= 6 nap 22 óra 42 perc
 63/840 refraktor, 140x
 S= 5, T= 3 (Fülöp József)

Albategnius-Klein-Halley
 1988.07.06. 03:15 UT
 HF= 21 nap 18 óra 42 perc
 S= 5, T= 4
 (Fekete János)

Alpesi völgy 1988.06.21. 19:00 UT
 HF= 7 nap 9 óra 46 perc
 250/3000 reflektor, 300x
 S= 9, T= 5
 (Vicián Zoltán)

Lohrmann-Hevelius-Cavalerius
 1988.06.27. 21:45 UT
 HF= 13 nap 12 óra 31 perc
 63/840 refraktor, 150x
 (Fekete János)